was bij het aanleggen in de thuishaven. Iedereen zou het liefst even wegkruipen nu. Rotoorlog ook! Sytze knoopte een van de zeilen los en begon het te vouwen.

Sytze dacht aan de vorige zeeoorlog met Engeland. Hij was toen nog heel klein. In Engeland was er destijds ene Cromwell aan de macht. Die probeerde de Republiek te betrekken bij het Gemenebest, om zo samen een machtsblok te vormen tegen Spanje en Portugal. De Republiek voelde er alleen weinig voor. Vervolgens kreeg Cromwell de *Act of Navigation* door het Engelse parlement, een wet die het niet-Engelse schepen verbood om goederen van buiten Europa te importeren in Engeland. Dat zette de boel op scherp. Het schaadde de handelsbelangen van de Republiek enorm, en oorlog was zo onvermijdelijk geworden.

Die eerste zeeoorlog met Engeland pakte echter niet goed uit voor de Republiek. Zoveel had Sytze wel van zijn ouders begrepen. Hoewel ze er nooit veel over kwijt wilden hoorde Sytze toch verhalen, bijvoorbeeld over hoe de Engelsen toen net zo lang voor de kust kruisten totdat de handel volledig stillag. Hongersnood dreigde en er groeide gras op de anders zo drukke kades in Amsterdam. Het moest verschrikkelijk geweest zijn. Sytzes ouders vertelden hem, ter geruststelling, dat de Nederlandse oorlogsvloot sindsdien flink was uitgebreid. Johan de Witt, de belangrijkste man van de Republiek, maakte zich daar hard voor.

Dat wierp daarna zijn vruchten af in de Noordse Oorlog. Dat was nog maar een paar jaar geleden. Zweden probeerde zijn macht uit te strekken tot over Denemarken, en dreigde zo een monopolie te krijgen op de Sont, de zeestraat die toegang gaf tot de Oostzee. De Oostzee was het allerbelangrijkste handelsgebied van de Republiek, dus dat mocht niet gebeuren. De machten moesten daar in evenwicht blijven, en niet doorslaan naar de ene of de andere kant. De Republiek koos dus de kant van Denemarken en vocht de Zweden met succes terug. Michiel de Ruyter leidde de operatie, en werd hoog op het schild gehesen.

Ondertussen verslechterden de verhoudingen met Engeland, onder andere doordat Engeland voor Zweden had gekozen in de Noordse Oorlog. Jaren werd er gesteggeld over het recht op zee en over de handelsrechten in koloniën, en er werden over en weer forten

veroverd op de Afrikaanse westkust. Weer was het Michiel de Ruyter die de klap toebracht door forten te heroveren. Daarna hing een tweede oorlog in de lucht. Er was slechts een vonk, in de vorm van een geweigerde beleefdheid met een vlag op zee, nodig om de boel tot uitbarsting te brengen. Inmiddels had Frankrijk eveneens de oorlog aan Engeland verklaard, en was zo bondgenoot van de Republiek geworden. Nu, in de tweede zeeoorlog tegen Engeland, spande het er om. Na meer dan een jaar vechten was de strijd nog altijd onbeslist. Er waren al diverse zeeslagen uitgevochten, en er werden over en weer koopvaardijschepen en vissersboten gekaapt. Schepen zoals die van Sytze.

Sytze veegde met de rug van zijn hand het zweet uit zijn ogen. Hij probeerde de beelden van de bloedstollende achtervolging kwijt te raken, maar dat ging niet zo makkelijk. Het was enkel aan de noordwestenwind en de geoliede machine, die het mannenteam was, te danken dat de Engelsen hen niet te pakken hadden gekregen.

Oom Riemer begon een liedje te fluiten. Zijn getaande huid trok in plooien samen. Sytze glimlachte hem toe en haakte in. Japiks paniek begon wat weg te ebben, en ook hij floot mee. Toen volgden een vierde en een vijfde, en na een paar minuten floten ze allemaal. Ondertussen tuigden ze het schip af. Sytze had het warm terwijl hij op het dek bezig was, zelfs op dit vroege uur. De adrenaline begon wat te zakken en hij verlangde naar huis.

Hij was nu juist zo trots. Dit was de eerste keer dat hij het zonder vader had mogen doen. Ze wisten allebei dat hij het kon, dat bovendien Riemer, de oudste zeerot, er ook nog bij was, en toch… de eerste keer alleen met de mannen op reis… Hij was er zenuwachtig voor geweest. Maar tijdens de tocht waren de zenuwen geleidelijk veranderd in zelfvertrouwen. Hij wist wat hij moest doen en hij kon dit gewoon! Een gevoel van vrijheid en euforie maakte zich geleidelijk aan van hem meester. Hij navigeerde vol zelfvertrouwen, onderhandelde met de IJslanders en vond de juiste visgronden. Alles ging goed, totdat ze op de terugweg het Engelse fregat achter zich aan kregen.

Nee, zei hij tegen zichzelf, niet de boel laten verpesten door die laatste paar uur! Straks thuis zou hij in geuren en kleuren zijn verhaal doen. Hij kon echt wel trots zijn. Hij had immers die Engelsen afge-